

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 20.03.2023

Sayı: 352

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına ilişkin Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Aylin CESUR
İsparta Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih: 21 Mart 2023		Esas No: 2/5009

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
2 1 Mart 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
2 1 Mart 2023
No: 1187847

GENEL GEREKÇE

17 Ağustos 1999 tarihinde meydana gelen Marmara Depreminin ardından deprem zararlarının en aza indirilmesi, deprem ve depremden kaynaklanan ikincil afetlere karşı konut sahiplerine maddi güvence sağlamak ve binalarda oluşan zararları karşılamak amacıyla Bakanlar Kurulu tarafından 25/11/1999 tarihinde çıkarılan 587 sayılı Zorunlu Deprem Sigortası Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Maliye Bakanlığı nezdinde kamu tüzel kişiliğini haiz Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK) kurulmuştur. Bu KHK ile zorunlu deprem sigortası sistemi uygulamaya konulmuş ve 2012 yılında 6305 sayılı Afet Sigortaları Kanunu ile zorunlu deprem sigortasının kapsamı genişletilerek deprem nedeniyle ortaya çıkan yangın, infilak, tsunami ve yer kayması sonucunda oluşan maddi zararlar da sigorta kapsamı içerisine alınmıştır.

Ancak Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK) için yasal bazı düzenlemelere ihtiyaç duyulduğu Mecliste grubu bulunan beş siyasi partinin ortak önerisi ile kurulan ve 10.11.2020 tarihinde çalışmalarına başlayan "Depreme Karşı Alınabilecek Önlemlerin ve Depremlerin Zararlarının En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu"nun 278 Sıra Sayılı raporunda belirtilmiştir.

06 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen 7.7 ve 7.6 büyüklüğündeki depremler ve artçı sarsıntılar ile Kahramanmaraş merkez olmak üzere 11 ilimizde büyük kayıp ve yıkım meydana gelmiştir.

Binlerce vatandaşımızın ve canlının hayatını kaybettiği deprem felaketinde birçok il, ilçe ve köyde binlerce konut, işyeri ve ahır yıkılmış ya da ağır hasar görmüştür.

Verilere göre Türkiye genelinde 20 milyon 32 bin adet konut bulunuyor. Bu konutlardan Doğal ve Afet Sigortaları Kurumu'na (DASK) Zorunlu Deprem Sigortası yaptıranların sayısı 10 milyon 949 bin 642 ve oran yüzde 54,70'tir. Depremin meydana geldiği on ildeki toplam konut sayısı ise 2 milyon 175 bindir. Bu konutlardan yüzde 48,5 oranındaki 1 milyon 55 bin 461'i için Zorunlu Deprem Sigortası yaptırılırken, yüzde 51,5'i oluşturan 1 milyon 119 bin 539 konutun sigortası bulunmamaktadır. Depremin merkez üssü Kahramanmaraş'ta 210 bin konutun 113 bin adedi Zorunlu Deprem Sigortası poliçesine sahiptir. Depremin etkili olduğu Hatay'da 315 bin konutun yüz-de 40,1'inin, Osmaniye'de 101 bin konutun yüzde 42,4'ünün, Gaziantep'te 339 bin konutun yüzde 64,5'inin, Kilis'te 25 bin konutun yüzde 59,7'sinin, Şanlıurfa'da 198 bin konutun yüz-de 52,9'unun, Adana'da 479 bin konutun yüzde 45,9'unun, Malatya'da 188 bin konutun yüzde 52,1'inin, Adıyaman'da 89 bin konutun yüzde 44,9'unun, Diyarbakır'da 231 bin konutun yüzde 33'ünün Zorunlu Deprem Sigortası poliçesi bulunmaktadır.

Deprem tarihi öncesinde Zorunlu Deprem Sigortası olmayan konut sahipleri hak sahibi olamamaktadır. Böylelikle DASK'ı bulunmayan ve deprem nedeniyle evi yıkılmış veya ağır hasar görmüş depremzedeler 2023 yılı için belirlenen azami teminat tutarı 640 bin TL olan hasar ödemelerinden yararlanamamaktadır.

Sosyal devlet anlayışına göre doğal afetlerde meydana gelecek her türlü kaybın devlet tarafından telafi edilmesi ve depremzede vatandaşların lehinde yasal düzenlemeler yapılması gerekmektedir. Bu sebeple devlet tarafından verilecek konut kredisi ve yaptırılacak konutlar için deprem tarihi öncesinde “Zorunlu Deprem Sigortası” sahibi olma şartı aranmamalı, yardım almak için kanunda aranan zorunlu şartlar kaldırılmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli 11 ilimizde meydana gelen deprem nedeniyle “Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi” olarak ilan edilen illerin sınırları içerisinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı heyetleri yıkıldığı veya ağır hasar aldığı tespit edilen konut, işyeri, ahır ve benzeri yapılarda oturan veya bu yapıların sahibi olan depremzedelerin mağduriyetlerinin azaltılması amaçlanmaktadır. Teklifte konut, işyeri, ahır ve her türlü alt yapı ve sosyal donatıların inşası veya kredi desteği sağlanırken kişilerin zorunlu deprem sigortası şartı aranmayacaktır. Orta hasarlı konut, işyeri veya ahır sahibi depremzedelere, hak sahibi olmak veya borçlandırımları yapılmak kaydıyla, zorun deprem sigortalarının olması şartı aranmaksızın işlem yapılacaktır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**UMUMİ HAYATA MÜESSİR AFETLER DOLAYISIYLA ALINACAK
TEDBİRLERLE YAPILACAK YARDIMLARA DAİR KANUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 15/5/1959 tarih ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.

Geçici Madde 27 - Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa ve Elazığ illeri, 06 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle “Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi” olarak ilan edilmiştir. Bu bölgelerde yaşayan vatandaşlarımızın depremden zarar gören konut, işyeri, ahır ve her türlü alt yapı ve sosyal donatılar için alacakları yardımlarda bu Kanun hükümleri uygulanır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.